

Igazságszolgáltatási rendszerek a tagállamokban

A tagállami bírósági rendszerek nagyon sokfélék, és tükrözik a bíróságokra vonatkozó nemzeti hagyományok különbségeit.

Bíróságok

A legtöbb tagállamban többféle típusú bíróság létezik. Általában a bíróságok három fő fajtáját lehet azonosítani:

- [rendes bíróságok](#),
- [szakosodott bíróságok](#) és/vagy
- alkotmányos kérdésekkel foglalkozó bíróságok.

A rendes bíróságok általában polgári ügyekben felmerült vitákkal (vagyis állampolgárok és/vagy vállalkozások közti vitákkal) és/vagy büntetőügyekkel foglalkoznak. Ezenkívül sok tagállamban hoztak létre szakosodott bíróságokat olyan speciális ügyekre, mint amilyenek például a hatóságok és állampolgárok vagy vállalkozások közti viták (közigazgatási ügyek stb.).

Ezen túlmenően több tagállamnak van olyan intézménye vagy bírósága, amely az alkotmányának tiszteletben tartását biztosítja. E bíróságok vagy intézmények közül soktól lehet kérni annak ellenőrzését, hogy egy bizonyos jogszabály vagy jogalkotási aktus megfelel-e az alkotmányos követelményeknek. Egyes ilyen bíróságok vagy intézmények egyedi ügyeket is tárgyalhatnak, de általában csak legutolsó lehetőségként.

Az egyes országokra vonatkozó oldalakon közölt tudnivalókon túl (lásd a zászlók sorát a jobb oldalon) fontos információkat találhat a következő európai honlapokon (az alábbi felsorolás nem feltétlenül kimerítő):

- [Európai Igazságügyi Atlasz](#) – ez keresőeszközt tartalmaz az illetékes bíróság azonosítására,
- [az Európai Unió Államtanácsainak és Legfelső Közigazgatási Bíróságainak Szövetsége \(ACA Europe\)](#) – „Európai körkép” („Tour of Europe”), különös figyelemmel az alkotmányos és közigazgatási ügyekkel kapcsolatos vitákra,
- [a Legfelsőbb Bíróságok Elnökeinek Hálózata](#) – információk a tagállami legfelsőbb bíróságokról.

Hogyan találja meg a megfelelő bíróságot

Ha Ön bírósági eljárásban érintett, vagy arra számít, hogy érintett lesz, meg kell állapítania, hogy az ügyében melyik bíróság jogosult eljárni, vagyis más szóval, hogy melyik rendelkezik hatáskörrel és melyik illetékes. Ha nem a megfelelő bírósághoz fordul, vagy ha vita merül fel a hatáskör/illetékesség kérdéséről, akkor fennáll a veszélye annak, hogy az eljárás jelentős késedelmet szenved, vagy akár hatáskör/illetékesség hiánya miatt megszüntethetik az ügyét.

Ha egy bírósági ügy határokon átnyúló dimenzióval rendelkezik, és például különböző tagállamokban élő feleket érint, akkor először azonosítania kell, hogy melyik tagállamban kell az eljárást lefolytatni. A portál [„Bírósághoz fordulás”](#) című része végigvezeti Önt ezen a folyamaton.

Egyéb igazságügyi hatóságok és intézmények

A bíróságokon túl az igazságszolgáltatási rendszernek a legtöbb tagállamban egyéb igazságügyi hatóságok és intézmények is részei, amelyek közhatalmat gyakorolnak, úgymint az ügyészek vagy bizonyos esetekben az állami ügyvédek, a közjegyzők vagy végrehajtók. Ami a magánügyvédeket, a közjegyzőket és a kapcsolódó szakmákat illeti, amelyek fontos szerepet töltenek be az igazságszolgáltatási rendszerben, lásd a [jogi szakmákról](#) szóló oldalt.

Az ügyészség, amelyet sok tagállamban a bírói kar részének tekintenek, alapvető fontosságú szerepet játszik a büntetőeljárásokban. Az ügyészek feladatai és a státuszuk jelentős különbségeket mutat az egyes tagállamokban. Ezzel kapcsolatban információkat találhat, ha a [rendes bíróságokról](#) szóló résznél kiválasztja az adott tagállam zászlóját, valamint a következő honlapokon:

- az Európa Tanácson belül az [Európai Ügyészek Konzultatív Tanácsa](#) honlapja országprofilokat tartalmaz az uniós tagállamokról és egyéb európai országokról,
 - [büntetőügyekkel foglalkozó Európai Igazságügyi Hálózat](#).
-

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.

Utolsó frissítés: 06/10/2020